18-25 JANUARI 2023

SVERIGES KRISTNA RÅD BJUDER
IN TILL EKUMENISKA BÖNEVECKAN
WWW.SKR.ORG

EKUMENISKA BÖNEVECKAN 2023:

GÖR DET GODA, STRÄVA EFTER RÄTTVISA

SVERIGES
KRISTNA RÅD

EKUMENISK GUDSTJÄNST

Instruktioner till er som förbereder gudstjänsten

Floden eller vattnet som symbol har en hög kulturell relevans för den lokala arbetsgrupp som utformat materialet till den här gudstjänsten. Under olika historiska epoker i Minnesota har floden och vattnet stått för såväl kulturell nyskapelse som folkmord.

Som symbol har både vattnet och floden teologisk och liturgisk betydelse. Böneveckan för kristen enhet infaller på norra halvklotet i januari, när flera kyrkliga traditioner firar Jesus dop. Tron på att vi alla är inneslutna och delar av en älskad gemenskap som både redan är och ännu inte, ger kraft åt vårt engagemang för rättvisa, kallar oss till offentligt vittnesbörd och att bli Guds medskapare i förverkligandet av fred och rättvisa för hela världen.

I andra delar av världen genomförs böneveckan omkring pingsten, när vi firar kyrkans födelse och byggs upp som levande stenar i Kristi kropp. Kyrkan sätts i rörelse av Anden, mitt i mångfalden, med den helige Andens profetiska kraft. Enheten mitt i mångfalden blåser liv i vårt engagemang för rättvisa, synliggör vår mänsklighet och ger oss förmågan att kommunicera med varandra trots våra olikheter och tillsammans vittna om Guds kraft.

Förbindelsen mellan sten och vatten handlar hos Minnesotas urfolk om att inse livets betydelse och värde. Vattnet och stenen innehar i de flesta amerikanska urfolkstraditioner heliga positioner. Vatten är liv och stenar representerar heligheten hos den mark där många förfäder stått och gått innan oss. Hela skapelsen är klädd i Guds Ande och därför hör vi alla samman. Två symboler förekommer i den här gudstjänsten: vattnet, som symboliserar vårt dop in i nytt liv, och stenen, som representerar vår och våra förfäders historia.

Efter att ha välkomnat församlingen stannar vi upp för en stunds bekännelse och förlåtelse, som innefattar böneveckans centrala bibeltext (Jes 1:12-18). Som del av syndabekännelsen, häller gudstjänstledaren en kanna vatten i dopfunten (eller i en skål) under läsningen av verserna 16 och 17.

Det är viktigt att detta genomförs långsamt och hörbart så att församlingen får meditera över betydelsen av vad som har sagts och vad som symboliskt erinras. Efter bekännelsen och förlåtelseorden kommer en inledningsbön, en psalm och sedan Ordets liturgi.

Predikan utgår från Jesaja-texten och bör hålla samman frågorna om kristen enhet och rasism, som ju är både individuella, systemiska och institutionella. Marginalisering av människor på grund av deras ”ras”, kultur eller språk river isär den mänskliga gemenskapens väv och orsakar fragmentisering av den kristna gemenskapen. Den kristna enheten behöver vara stark och synlig för att kunna synliggöra hur samma Ande som vi fått ta emot i dopet skapar enhet ur skapelsens rika mångfald och är Guds plan för hela mänskligheten enhet.

Predikan behöver även peka mot den symbolhandling som följer. Alla som närvarar ska ha fått ta emot en sten när de anländer. De som tillsammans planerar genomförandet av gudstjänsten kan hjälpas åt att bjuda in två eller tre personer som berättar om orättvisor på rasistisk grund och om hur kristen enhet skulle kunna bidra till förändring. Efter varje delning lägger talaren sin sten vid korset eller vid ett tänt ljus, symboler för hörnstenen Kristus. Denna symbolhandling bör i sin helhet få omkring 15 minuter av tiden. I och med att den avslutas kan den som leder gudstjänsten uppmuntra församlingen att fortsätta dela berättelser med varandra efter gudstjänsten.

Liturgin avslutas med församlingens förbön, gemensamt bedjande av Herrens bön, välsignelsen och sändning.

Ordningen för denna ekumeniska gudstjänst är enkel och kan lätt anpassas efter lokala omständigheter och traditioner, så att en mångfald av uttryck, riter och böner ryms. Liturgins skrivna ord vill förmedla något av de känslor, den kamp och det hopp som nutidens ättlingar till förslavade afroamerikaner och urfolk i Minnesota bär på. Detta blir särskilt tydligt genom de sånger som valts ut och bifogas till gudstjänstordningen.

GUDSTJÄNSTORDNING

G **Gudstjänstledare**
L **Läsare**
F **Församling**

Inledningsmusik

Samlingsord

Systrar och bröder, vi är samlade här i Faderns och Sonens och den helige Andens namn.

Genom dopets vatten har vi alla blivit del av Kristi kropp. Ändå har vi genom våra synder orsakat smärta och gjort varandra illa.

Vi har misslyckats med att göra det goda. Vi har inte strävat efter rättvisa, och inte hörsammat Guds uppmaning att visa omsorg om änkan och den föräldralöse (Jes 1:17). När vi nu samlas, låt oss reflektera över vad vi gjort och inte gjort och tillsammans lära oss göra det goda och sträva efter rättvisa.

Vi behöver Guds nåd för att överbrygga våra skiljelinjer och för att befrias från de system och strukturer som bidragit till att söndra våra gemenskaper.

Vi samlas för att i bönen återfinna vår kristna enhet, för att ”öppna våra hjärtan, så att vi frimodigt får upptäcka värdet i att vara inkluderande och den rikedom som finns i våra skillnader. Vi ber i tro.”

Psalm/Sång
Välkomstord

Inbjudan till bekännelse och förlåtelse

Bekännelse och förlåtelse genom läsning av Jesaja 1:12-18

G Vi ber och bekänner, med profeten Jesajas ord:
L1 Vem har begärt detta av er när ni träder fram inför mig, ni som trängs på mina förgårdar? Kom inte med era meningslösa gåvor, jag avskyr offerröken. (12-13a).
F Förlåt oss Gud, när vi kommer till gudstjänst och inte har varit trogna mot dig.

Tystnad

L2 Nymånad, sabbat, högtidssamling – jag tål inte falskhet och fest. Jag hatar era högtider och nymånadsfester, de har blivit en börda för mig, som jag inte orkar bära. (13b – 14).
F Vi ber om förlåtelse för kyrkornas delaktighet i kolonialismens brott runtom i vår värld.

Tystnad

L3 När ni lyfter era händer i bön vänder jag bort blicken. Hur mycket ni än ber lyssnar jag inte. Ni har blod på händerna. (15)
F Vi ber om förlåtelse för de orättvisor och det förtryck som skadat mångfalden och harmonin i din skapelse.

Tystnad

(Gudstjänstledaren häller långsamt en kanna vatten i dopfunten eller i en skål under läsningen.)

L4 Tvätta er, rena er! Låt mig slippa se era illdåd. Sluta göra det onda och lär er göra det goda. Sträva efter rättvisa, stöd den förtryckte. För den faderlöses talan, skaffa änkan rätt. (16, 17)
F Liksom vi har renats genom dopets levande vatten, förlåt oss på nytt och försona oss med varandra och din skapelse.

Tystnad

L5 Låt oss gå till rätta med varandra, säger Herren. När era synder är scharlakansröda, kan de då bli vita som snö? När de är röda som purpur, kan de då bli vita som ull? (18)
G Må Gud i all sin nåd befria er från era synder så att ni gör det rätta, lever i kärlek och troget håller er till er Gud.

Tystnad

G Gud den allsmäktige hör våra böner, visar oss nåd och förlåter oss våra synder.
F Gud, vi tackar dig.

Bön

G Gud, våra hjärtan och kroppar tackar dig för möjligheten att få komma inför dig och bekänna vår delaktighet i världens orättvisa och brustenhet.
Vi kommer tillsammans, som en enda helig familj, förenad i din skapelses sköna mångfald: en del av oss är ättlingar till urfolk, andra till de förslavade, en del av oss till de som förslavat, andra är migranter, en del av oss är flyktingar, och alla hör vi till Kristi enda kropp.
Vi tackar dig för att du genom dopets levande vatten renat oss från våra synder, läkt oss och fört oss in i kärlekens gemenskap, Guds familj. Vi tackar och prisar dig, hela skapelsens Gud.
På vår gemensamma vandring vill vi öppna våra hjärtan och ögon för att förstå mer av den heliga visdom som delats och förts vidare till alla folk. Hjälp oss bejaka vår enhet med varandra och påminn oss om att vi är en familj som mitt i skapelsen samlats av den helige Anden.
F Amen.

Psalm/sång

Läsning ur Efesierbrevet 2:13-22

Psaltaren 42 *(växelläsning)*
L Som hjorten längtar till bäckens vatten, så längtar jag till dig, o Gud. Jag törstar efter Gud, efter den levande

Guden. När får jag komma, när får jag träda fram inför Gud?

F Sätt ditt hopp till Gud! Jag skall åter få tacka honom.

L Tårar har blivit min föda dag och natt. Ständigt frågar man mig ”Var är din Gud?” Jag överväldigas av sorg när jag minns det som var, hur jag gick i den Mäktiges hägn upp till Guds hus, med tacksägelse och glädjerop i skaran som drog upp till högtid.

F Sätt ditt hopp till Gud! Jag skall åter få tacka honom.

L Varför är du tyngd av sorg, min själ, och full av oro? Sätt ditt hopp till Gud! Jag skall åter få tacka honom, min räddare och min Gud. Min själ är tyngd av sorg;

F Sätt ditt hopp till Gud! Jag skall åter få tacka honom.

L Om dagen skall Herren skänka sin nåd, om natten skall jag sjunga till hans ära och be till Gud som ger mig liv. Jag säger till Gud, min klippa: Varför har du glömt mig? Varför måste jag gå sörjande, plågad av fiender?

F Sätt ditt hopp till Gud! Jag skall åter få tacka honom.

F Det skär mig in i märgen när mina fiender hånar mig, när de ständigt frågar: ”Var är din Gud?” Varför är du tyngd av sorg, min själ, och full av oro?

F Sätt ditt hopp till Gud! Jag skall åter få tacka honom.

Läsning ur Matteusevangeliet 25: 31-40

Psalm/sång

Predikan/betraktelse

(En stunds tystnad eller psalm)

Stenar och berättelser

De två eller tre berättarna ges ordet.

G Vi kommer nu att få ta del av några berättelser. Likt levande stenar får vi vara vittnen till berättelser som ska leva vidare. Med varje delning byggs Kristi kropp upp och stärks. Våra berättelser flätas samman med berättelsen om Kristus, vår kristna enhets hörnsten. Liksom Gud har skapat oss att leva i gemenskap, hänger också våra berättelser samman med varandra. Låt oss tillsammans reflektera, var och en med sin sten i handen, när vi lyssnar till dessa berättelser. Berättarna delar sina berättelser. Efter varje berättelse, förenas de med resten av församlingen i svaret nedan:

F Jag vill hörsamma Jesajas rop om att ’göra det goda och sträva efter rättvisa.’

Psalm/sång

Förbön

G I tro och tillförsikt kommer vi inför Gud Fader, Son och helig Ande och ber:
Skapande Gud, vi lever idag med konsekvenserna av handlingar som har gjort livet ohållbart för några av oss och resulterat i överflöd för andra. Lär oss att förvalta de resurser du har gett oss med ansvar för allas väl och med respekt för din skapelse. Hela skapelsen ropar ännu som i födslovåndor till dig.

F Lär oss och visa oss vägen.

G Barmhärtige Gud, hjälp oss att reparera den skada som vi har åsamkat varandra och överbrygga de skiljelinjer vi har orsakat bland ditt folk. Liksom Jesus Kristus andades helig Ande över lärjungarna i din nya skapelses gemenskap, sänd oss din nåd till läkedom för våra sprickor och ge oss den enhet för vilken Jesus bad.

F Lär oss och visa oss vägen.

G Kristus, du som är vägen, sanningen och livet, du förkroppsligade rättvisan genom ditt uppdrag här på jorden; genom det goda som du gjorde, de murar och fördomar som du rev ner. Öppna våra hjärtan och sinnen så att vi kommer till insikt om att vi fastän många, är ett i dig.

F Lär oss och visa oss vägen.

G Helige Ande, du skapar på nytt jordens ansikte. Bergens toppar, skyarnas åska, havens rytmer talar till oss -

F För att vi hör samman.

G Stjärnornas matthet, morgonens bris, daggdropparna på blomman talar till oss –

F För att vi hör samman.

G De fattigas, de förtrycktas och de marginaliserades röster talar till oss –

F För att vi hör samman.

G Över allt annat, lyfts våra hjärtan till dig, vår ”Abba, Fader”, när vi ber:

F Vår Fader....

Avslutande bön

G Evige Gud, betrakta dessa ansikten som samlats i helig gemenskap och sänd dem dit du önskar att de går. Stärk dem med din helige Ande att fortsätta dela sina berättelser, att göra det goda och sträva efter rättvisa för din skapelses skull.
Bevara dem så att de blir ett, så att världen kan tro att du sänt din son Jesus för att världen ska ha liv.

Sändning

G Herren välsigne er och bevare er;
Herren låte sitt ansikte lysa över er och vare er nådig.
Herren vände sitt ansikte till er och give er frid.

F Amen.

Psalm/Sång

Översättning: Are Norrhava